

Το Ανασκαφικό Σεμινάριο στο Δισπηλιό Καστοριάς

Στη διάρκεια των τελευταίων ετών, ανασκάπτεται, με τρόπο υποδειγματικό, ο λιμναϊός και παραλίμνιος προϊστορικός οικισμός στην κωμόπολη Δισπηλιό Καστοριάς, δίπλα και μέσα στην ομώνυμη λίμνη. Πρόκειται για τον μοναδικό στην Ελλάδα οικισμό αυτού του είδους και τα πλούσια ευρήματα, που μέχρι τώρα έχουν ανασυρθεί, ρίχνουν νέο φως στις γνώσεις μας για τις νεολιθικές πρακτικές, τεχνολογίες και την ιδεολογία της 5ης, κυρίως, χιλιετίας π.Χ. Με οργανωτική μέριμνα του Διευθυντή της ανασκαφής Καθηγ. Γ. Χουρμουζιάδη και του έμπειρου επιτελείου του, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα (29.7.-31.8.) ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον ανασκαφικό σεμινάριο που απευθυνόταν κυρίως στους νέους συνεργάτες-ανασκαφείς, διαρθρωμένο σε δύο κύκλους εντακτικής απασχόλησης με 12ωρο ημερήσιο πρόγραμμα, και εμπλουτισμένων με επιμορφωτικές εκδρομές στις όμορες χώρες και σε κοντινές περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Πέρα από τη θεωρητική και πρακτική επαύξηση της γνώσης τους σε ζητήματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας, οι νέοι ανασκαφείς είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια πολύ ενδιαφέρουσα σειρά μαθημάτων για τις μεθοδολογίες που σήμερα χρησιμοποιούνται από τις θετικές επιστήμες για τη μελέτη αρχαιολογικών ζητημάτων και σχετικών ευρημάτων. Στο πρόγραμμα του σεμιναρίου διδάχτηκαν από προσκεκλημένους ειδικούς θέματα τοπογραφίας, γεωτεχνικής μηχανικής, παλαιοπεριβάλλοντος, ιζηματολογίας, τεχνικών τεκμηρίωσης, αρχιτεκτονικής, προϊστορικού τοπίου, απόλυτων χρονολογήσεων, αναλύσεων, αρχαιομεταλλουργίας, παλαιοντολογίας, λίθινων υλικών, μουσειολογίας, φωτογραμμετρίας, νέες τεχνικές συντήρησης και άλλα, που συνήθως δεν περιέχονται ή ελάχιστα εξετάζονται στις από καθέδρας παραδόσεις των

αρχαιολογικών μαθημάτων μερικών πανεπιστημίων της χώρας. Ο κύριος οργανωτής του σεμιναρίου και οι συνεργάτες του (Δρ Μ. Σωφρονίδου, Δρ Κ. Τουλούμης, Δρ Ν. Χουρμουζιάδη και άλλοι) είναι άξιοι θερμών συγχαρητηρίων για αυτή τη σημαντική προσφορά γνώσης και εμπειρίας στους νέους συναδέλφους τους, και ελπίζουμε να μιλήσουμε για την πραγματοποίηση του 2ου αντίστοιχου σεμιναρίου του επόμενου χρόνου.

Προκήρυξη για χρηματοδότηση δημοσίευσης

Στη χώρα μας δεν είναι τόσο συνηθισμένες οι χρηματικές χορηγίες με σκοπό τη δημοσιοποίηση μελετών που γίνονται στον τομέα της πολιτιστική κληρονομιάς. Το Mediterranean Archaeological Trust, οργανισμός που εδρεύει στη Μεγάλη Βρετανία (Οξφόρδη) και ιδρύθηκε το 1959, κυκλοφόρησε πρόσφατα προκήρυξη υποβολής αιτήσεων για χρηματοδότηση, ύστερα από αξιολόγηση, προετοιμασίας και δημοσίευσης αρχαιολογικών εργασιών υπαίθρου. Η προκήρυξη απευθύνεται σε μεμονωμένους ερευνητές ή σε ομάδες, όχι όμως και σε εκδότες ή εκδοτικούς οίκους. Προτεραιότητα είναι δυνατόν να δοθεί, κατ' αρχήν, σε μελέτες αναφερόμενες στην Εποχή του Χαλκού. Στις αιτήσεις πρέπει να ζητούνται μικρά, σχετικώς, ποσά, μια και οι χορηγίες συνήθως δεν ξεπερνούν το ποσό των 3.000 λιρών Αγγλίας. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να συντάξουν αιτήσεις, μέχρι 2.000 λέξεις, στις οποίες να περιγράφουν το είδος της προτεινόμενης προς χορηγία εργασίας, καθώς και τον αντίστοιχο προϋπολογισμό. Στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται και τα ονόματα δύο προσώπων, προτεινόμενων από τον υποψήφιο, για να δώσουν τις κατάλληλες συστάσεις και πιθανώς να αξιολογήσουν τις προτάσεις. Ως προθεσμία υποβολής των αιτήσεων έχει ορισθεί η 15η Ιανουαρίου 2008. Μέχρι την ίδια ημερομηνία πρέπει να σταλούν και οι δύο συστατικές επιστολές στους

χρηματοδότες, σε χωριστά γράμματα. Οι υποψήφιοι που θα προκριθούν για τη χορηγία θα ενημερωθούν μέχρι τα τέλη Μαρτίου 2008, ενώ η πραγματοποίηση της δημοσίευσης πρέπει να γίνει κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2008-09. Γραπτές αιτήσεις πρέπει να σταλούν ταχυδρομικά ή με fax (όχι e-mail) στη διεύθυνση: Professor Sir John Boardman, Mediterranean Archaeological Trust, Classics Centre, 66 St. Giles, Oxford OX1 3LU, UK ή στο fax: 0044 1865 610237.

Δημοσιεύσεις για ελληνικά θέματα διαθέσιμες στο διαδίκτυο

Το πολυετές αρχαιολογικό και αρχαιομετρικό βρετανικό πρόγραμμα ερευνών στα Κύθηρα είναι γνωστό στους ενασχολούμενους με τη μελέτη σχετικών ζητημάτων, ιδιαίτερα γνωστό όμως είναι σε νέους σπουδαστές και επιστήμονες διαφόρων κατευθύνσεων, δεδομένου ότι πολλοί από αυτούς έχουν απασχοληθεί και επιμορφωθεί στα σημαντικά επιμέρους υπο-προγράμματα που συνεχίζονται εκεί. Με τίτλο «The first "Minoans" of Kythera revised: Technology, demography and landscape in the Prepalatial Aegean» δημοσιεύθηκε πρόσφατα (Απρίλιος 2007) στο *American Journal of Archaeology (AJA)* άρθρο των Cyprian Broodbank και Ευαγγελίας Κυριατζή, το οποίο, μάλιστα, είναι δωρεάν διαθέσιμο, σε pdf, στην ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού:

<http://www.ajaonline.or/index.php?ptype=content&aid=259>.

Με τον ίδιο τρόπο, δωρεάν στο διαδίκτυο, είναι διαθέσιμο ένα άλλο άρθρο με τίτλο «Sanctuaries and their surroundings: the role of "space" on the religion of the LBA to EIE of Greece», υπό Gremma Marakas που δημοσιεύεται στο *Rosetta #2*, σε html, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.rosetta.bham.ac.uk/lssue_02/Marakas.htm.

Θέματα Αρχαιολογίας και Παλαιοπαθολογίας στο διαδίκτυο

Ένας νέος δικτυακός τόπος δημιουργήθηκε πρόσφατα από τη

Δρα Αναστασία Τσαλίκη (bioarchaeologia@freemail.gr), και πραγματοποιείται ζήτηση Αρχαιολογίας και Παθολογίας, δωρεάν διαθέσιμα στους ενδιαφερόμενους. Παρουσιάζονται σχετικά νέα, επιστημονικά κείμενα, περιλήψεις δημοσιεύσεων και φωτογραφικό υλικό, αναφερόμενα στον ελληνικό και τον διεθνή χώρο, χρήσιμα σε σπουδαστές, αλλά και σε ειδικούς σ' αυτόν τον τομέα. Ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.bioarchaeology.ning.com>.

Νέα ανασκαφικά ευρήματα

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Πολιτισμού, η οποία προωθήθηκε στα γραπτά και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, ανακαλύφθηκε ένας νέος μυκηναϊκός τάφος με ευρήματα σημαντικής αρχαιολογικής και τεχνολογικής αξίας. Ο τάφος αποκαλύφθηκε κοντά στο Αγρίνιο κατά τη διάρκεια έργων οδοποιίας και η ανασκαφή που έγινε από την αρχαιολόγο κ. Μ. Γκάτση χρονολογεί, μέσω της κεραμικής που βρέθηκε, την ταφή γύρω στο 1200 π.Χ. Η συλλογή των ευρημάτων που ανασύρθηκαν είναι πλούσια και πολύ ενδιαφέρουσα. Πρόκειται για ανθήματα που περιλαμβάνουν ένα χρυσό δισκοπότηρο, ένα μπρούτζινο σπαθί με χρυσή διακόσμηση και άλλα, σε πολύ καλή κατάσταση διατήρησης. Ο συνδυασμός των πολύτιμων ευρημάτων σε μεμονωμένη ταφή είναι μοναδικός, σύμφωνα με την αρχαιολογική εκτίμηση, και ο σκελετός, που επίσης βρέθηκε, πιθανώς ανήκε σε στρατιωτικό αξιωματούχο της εποχής. Όπως είναι γνωστό, τα χάλκινα αντικείμενα των προϊστορικών χρόνων ανασύρονται συνήθως σε κατάσταση προχωρημένης διάβρωσης, συνεπώς τεχνολογικές μελέτες σε μη διαβρωμένα αντικείμενα αυτού του τύπου μπορούν να δώσουν σημαντικές πληροφορίες για τις μεταλλουργικές και μεταλλοτεχνικές πρακτικές που εφαρμόζονταν στις αντίστοιχες εποχές και περιοχές.

Τα «Αρχαιομετρικά Νέα» επιμελείται ο Γιάννης Μπασιάκος Δρ Γεωλόγος, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»